

T.C.
ATATÜRK ÜNİVERSİTESİ
TOPLUMSAL DUYARLILIK PROJELERİ UYGULAMA VE ARAŞTIRMA MERKEZİ

“Sosyal ve Beşerî Bilimlerde Araştırma, Akademik Yazım ve Etik”

Proje Kodu: 62609C6615687

SONUÇ RAPORU

Proje Yürütücüsü:

Prof. Dr. Dünder ALİKILIÇ
Edebiyat Fakültesi, Bilgi ve Belge Yönetimi Bölümü

Araştırmacılar:

Aycan AKDİ
Rabia BEŞİKTAŞ
Rumeysa HORASAN
Dilara PEHLİVAN
Kerem PEKDEMİR
Serkan ŞAHİN
Mehmet TURAN

Mayıs, 2022

ERZURUM

İÇİNDEKİLER

Önsöz	2
Özet	3
Materyal ve Yöntem	4
Proje Uygulamasına Ait Görseller	5
Sonuçlar	14

ÖNSÖZ

Lisansüstü öğrenciler hem ders aşamasında araştırma yapmak ve akademik yazma faaliyetlerini sürdürmek hem de tez aşamasında bilimsel araştırma ve tez yazımı ile ilgili süreçleri gerçekleştirmektedirler. Lisansüstü öğrenciler için bu süreçler bazen zorlayıcı ve karmaşık olabilmektedir. Öğrenciler bilimsel araştırma süreçlerinin kapsamını, tez yazım aşamalarını, akademik dürüstlük çerçevesinde akademik yazım süreçlerini bilmeye gereksinim duyabilmektedirler. Bu projenin öğrencilerin bilimsel araştırma ve etik ilkeler doğrultusunda akademik yazma süreçlerinde karşılaşılabilecekleri zorlukları çözmelerine ve seminerde sunulan konuları tez süreçlerine aktarabilmelerine yardımcı olması beklenmektedir.

ÖZET

Atatürk Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Bilgi ve Belge Yönetimi Bölümü (BBYB) ve öğrenci topluluğumuz “Bilgi Kulübü” iş birliğiyle gerçekleştirilen toplumsal duyarlılık projemizin iki temel amacı bulunmaktadır: Birinci amacımız, sosyal ve beşerî bilimler alanında eğitim alan lisansüstü öğrenciler için toplum bilimleri, bilimsel araştırma süreçleri, akademik yazım, akademik dürüstlük ve intihal konularını kapsayan seminer düzenlemektir. Lisansüstü öğrenciler hem ders aşamasında araştırma yapma ve akademik yazma faaliyetlerini hem de tez aşamasında bilimsel araştırma ve tez yazımı ile ilgili süreçleri gerçekleştirmektedirler. Lisansüstü öğrenciler için bu süreçler bazen zorlayıcı ve karmaşık olabilmektedir. Öğrenciler bilimsel araştırma süreçlerinin kapsamını, tez yazım aşamalarını, akademik dürüstlük çerçevesinde akademik yazım süreçlerini bilmeye gereksinim duyabilmektedirler. Bu projeye öğrencilerin bilimsel araştırma ve etik ilkeler doğrultusunda akademik yazım süreçlerinde karşılaşılabilecekleri zorlukları çözebileceklerini ve seminerde sunulan konuları tez süreçlerinde yaşama geçirmelerinde yardımcı bilgiler edinmelerini sağlamak hedeflenmektedir. İkinci amacımız bölümümüzün disiplinler ve kurumlar arası iş birliğini geliştirmektir. Bu bağlamda proje kapsamında iki seminer düzenlenmesi hedeflenmiştir. Bu seminerlerden ilki Yakın Doğu Üniversitesi Atatürk Eğitim Fakültesi öğretim üyelerinden Doç. Dr. Engin BAYSEN tarafından “Sosyal ve beşerî bilimlerde bilim, toplum bilimleri ve bilimsel araştırma süreçleri” konusunda, ikinci seminer ise BBYB öğretim üyelerinden Dr. Öğr. Üyesi Nermin ÇAKMAK tarafından “Tezlerde akademik yazım, akademik dürüstlük ve intihal” konusunda çevrim içi olarak gerçekleştirilmiştir.

Bu proje Atatürk Üniversitesi Toplumsal Duyarlılık Projeleri Uygulama ve Araştırma Merkezi tarafından desteklenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Bilim, toplum bilimleri, bilimsel araştırma süreçleri, akademik yazım, tez yazma, akademik dürüstlük, intihal

MATERYAL VE YÖNTEM

Araştırmanın Türü

Bu çalışma bir Toplumsal Duyarlılık Projesi'dir.

Araştırmanın Yapıldığı Yer ve Zaman

Proje kapsamında aşağıdaki iki seminer gerçekleştirilmiştir. Seminerler Atatürk Üniversitesi Kurumsal İletişim Koordinatörlüğü desteğiyle Zoom platformu üzerinden çevrim içi olarak gerçekleştirilmiştir.

1. İlk seminer Yakın Doğu Üniversitesi Atatürk Eğitim Fakültesi öğretim üyelerinden Doç. Dr. Engin BAYSEN tarafından **“Sosyal ve beşerî bilimlerde bilim, toplum bilimleri ve bilimsel araştırma süreçleri”** adıyla 20 Mayıs 2022 tarihinde 15.00-17.00 saatleri arasında lisansüstü öğrencilere yönelik gerçekleştirilmiştir.
2. İkinci seminer Atatürk Üniversitesi Edebiyat Fakültesi BBYB öğretim üyelerinden Dr. Öğr. Üyesi Nermin ÇAKMAK tarafından **“Tezlerde akademik yazım, akademik dürüstlük ve intihal”** adıyla 24 Mayıs 2022 tarihinde 14.00-16.00 saatleri arasında lisansüstü öğrencilere yönelik gerçekleştirilmiştir.

Projenin uygulanması için gerekli materyaller (Afiş), proje başvuru sürecinde belirlendiği gibi Atatürk Üniversitesi Toplumsal Duyarlılık Projeleri Uygulama ve Araştırma Merkezi tarafından desteklendiğini gösteren 50 x 70 ebadında 220 gr. kuşe kâğıda tek yönlü renkli toplam 3 etkinlik afişi bastırılmıştır. Afişler Atatürk Üniversitesi Kurumsal İletişim Koordinatörlüğü Marka Birimi tarafından tasarlanmıştır. Afişler Atatürk Üniversitesi yerleşkesinde bulunan Eğitim Copy'ye sipariş verilmiş ve afişler elden teslim alınmıştır. Afişler bölüm web sayfasında, sosyal medyada ve bölüm bilgi panosunda paylaşılmıştır.

PROJE UYGULAMASINA AİT GÖRSELLER

Doç. Dr. Engin BAYSEN tarafından sunulan “Sosyal ve beşerî bilimlerde bilim, toplum bilimleri ve bilimsel araştırma süreçleri” adlı seminer ile ilgili afiş ve görseller

SOSYAL VE BEŞERÎ BİLİMLERDE ARAŞTIRMA

Lisansüstü Öğrenciler İçin

Konuşmacı
Doç. Dr. Engin Baysen

Bu etkinlik Atatürk Üniversitesi Toplumsal Duyarlılık Projeleri Uygulama ve Araştırma Merkezi tarafından desteklenen “Sosyal ve Beşerî Bilimlerde Araştırma, Akademik Yazım ve Etik” adlı projeden üretilmiştir.

ZOOM Meeting ID
918 8179
4143

KONFERANS ÇEVİRİMİÇİ
Tarih: 20.05.2022
Saat: 15.00 – 17.00

ataturk.edu.tr
Atatürk Üniversitesi
KID
KURUMSAL DUYARLILIK PROJELERİ UYGULAMA VE ARAŞTIRMA MERKEZİ

Atatürk
Üniversitesi

Etkinlik Afişi

Zoom Toplantı

Kayıt

Nermin Çakmak

FAYSAL UZKAN

B. Köse

Kemal TUNÇ - G...

GÜRSEL DURMUŞ

Ayşe Duran

engin baysen

4°C
Halif yağmur

15:01
20.05.2022

Zoom Toplantı

Kayıt

engin baysen

Nermin Çakmak

MerveS.

B. Köse

Kemal TUNÇ - G...

GÜRSEL DURMUŞ

Elif Alataş

FAYSAL UZKAN

Kursat DURMAZ

Esmâ Özelçi

Nur

Ersin YILDIZ

zeynep çınarcı

Sinem ZEYTİN

yusuf huzeyfe gün

Zehra TORLAK

İmam

Sinan SAYAL

Gül GÜVENDİK

Kader

Hülya Doğan

Süeda Aslan

Sessize al

Videoyu Durdur

Katılımcılar 28

Sohbet

Ekran Paylaşımı

Kaydet

Tepkiler

Uygulamalar

Çık

4°C
Halif yağmur

15:03
20.05.2022

engın baysen ekranını grntlyorsunuz Görüntü Seçenekleri

Bilimsel Araştırma Yöntemleri

Doç. Dr. Engın BAYSEN

Kayıt

Görüntü

Nermin akmak

engın baysen

MerveS.

FAYSAL UZKAN

B. Köse

Sessize al Videoyu Durdur Katılımcılar 28 Sohbet Ekran Paylaşımı Kaydet Tepkiler Uygulamalar ık

Zoom Toplantı

engın baysen

Nermin akmak

FAYSAL UZKAN

Uğurhan aen

zeynep ınarcı

gul.geyik@atau...

Ayşe Duran

Yusuf aırılıoğlu

zeynep ınarcı

gul.geyik@atauni.edu.tr

Ayşe Duran

Mevlüt Ali ZPE...

Barıř

Betül PEKBAY C...

Ekrem KARADİR...

Mevlüt Ali ZPEHLEVAN

Barıř

Betül PEKBAY CANO

Ekrem KARADİRK

Nureřan Panik

Nureřan Panik

8°C Kısmen güneşli

16:43 20.05.2022

Zoom Toplantı

Nermin Çakmak engin bayşen MerveS. FAYSAL UZKAN B. Köse Kemal TUNÇ - G...

Bilim Nedir ?

- *Bilim insanı* bilimi hipotezlerin test edildiği bir metod olarak (yani bir araştırma metodu) ve bir *felsefeci* ise bilimi bilginin doğruluğunu sorgulama yöntemi olarak tanımlayabilir. Her iki ifade de geçerlidir fakat bu iki açıklama bilimin sadece bir kısım açıklamasını yapabilmektedir.
- Sonuç olarak bilime,

4°C Hafif yağmur 15:08 20.05.2022

Zoom Toplantı

Esmâ Özelçi Nur zeynep çınarcı S Gül GÜVENDİK

Bilimsel Etik

- Bilimsel etik anlayışı kronolojik olarak ele alındığı takdirde beş alt basamakta sınıflandırılabilir.
 1. Araştırmaya Başlamadan Önce
 2. Araştırmanın Başlangıcında
 3. Verilerin Toplanması
 4. Verilerin Analizinde
 5. Verilerin Sunulmasında, Paylaşılmasında ve Saklanmasında

7°C Hafif yağ./kar 15:49 20.05.2022

Zoom Toplantı

Nermin Çakmak engin baysen FAYSAL UZKAN Habibe B. Köse Elif Alataş

Bilimsel Çalışmalar Esnasında Araştırmacıda Bulunması Gereken Bazı Önemli Özellikler

Gerçek

- Bilim gerçeği açıklamaya ve doğayı anlamaya çalıştığı için en temel değeri gerçeği aramasıdır. Araştırmacı, ne olması gerektiğini değil ne olduğunu bulmaya çalışır.

Başarısızlık Karşısında Olumlu Davranışlar Sergileme

- Araştırmalar sırasında karşılaşılan hatalı seçimler ve ölü sonuçlar doğaldır. Araştırmacılar, yaptıkları her keşif sonrası, aslında ne kadar az şey bildiklerinin farkına vardıklarını söylerler. Yapılan her keşif aslında sonsuz araştırmanın bir an için sadece geçici olarak durduğu yerdur.

8°C Kısmen güneşli 16:21 20.05.2022

Zoom Toplantı

Hülya Doğan gul.geyik@atau... Ayşe Duran Ali Abdullah Mevlüt Ali ÖZP... Kübra Göçüncü

Bilimsel Çalışmalar Esnasında Araştırmacıda Bulunması Gereken Bazı Önemli Özellikler

- Birlikte Çalışabilme
- Şüpheli Olma
- Israrlı Olma
- Meraklı Olma

8°C Kısmen güneşli 16:27 20.05.2022

Dr. Öğr. Üyesi Nermin ÇAKMAK tarafından sunulan “Tezlerde akademik yazım,
akademik dürüstlük ve intihal” adlı seminer ile ilgili afiş ve görseller

SOSYAL VE BEŞERÎ BİLİMLERDE AKADEMİK DÜRÜSTLÜK VE ETİK

Lisansüstü Öğrenciler İçin

MODERATÖR
Doç. Dr. Engin Baysen

KONUŞMACI
Dr. Öğr. Üyesi Nermin Çakmak

ZOOM Meeting ID
997 3189
9348

Bu etkinlik Atatürk Üniversitesi Toplumsal Duyarlılık Projeleri Uygulama ve Araştırma Merkezi tarafından desteklenen "Sosyal ve Beşerî Bilimlerde Araştırma, Akademik Yazım ve Etik" adlı projeden üretilmiştir.

**KONFERANS
ÇEVİRİMİÇİ**

Tarih: 24.05.2022
Saat: 14.00 - 16.00

ataturk.edu.tr
Atatürk 1957
KID

Etkinlik Afişi

Recording You are viewing Nermin Çakmak's screen View Options

İçindekiler

- Etik
- Akademik Dürüstlük
- Akademik Sahtekârlık
- İntihal ve Önemi
- İntihal Türleri
- İntihalden Kaçınma Yolları

2

Mute Stop Video Participants 17 Chat 1 Share Screen Record Live Transcript Reactions Apps Leave

Nermin Çakmak
Engin Bayşen
Kahtan KANOÜ
CEYHAN KARAKAYA
Nilay Adalı

Zoom Toplantı Kayıt

Akademik Dürüstüğün 6 Temel Değeri

Uluslararası Akademik Dürüstlük Merkezi (The International Center for Academic Integrity-ICAI) tarafından şekilde görülen altı temel akademik dürüstlük değeri belirlenmiştir.

(ICAI, 2021, p. 4)

Fundamental Values of Academic Integrity (ICAI, 2014, Eaton, 2020, s. 5'te aktarıldığı gibi)

11

Nermin Çakmak

Zoom Meeting You are viewing Nermin Çakmak's screen View Options

Recording

Akademik Dürüstlüğün 6 Temel Değeri

SAYGI

Akademik topluluklarda saygı karşılıklıdır ve kişinin kendisine olduğu kadar başkalarına da saygı göstermesini gerektirir. Kendine saygı, kendi değerlerinizden ödün vermeden zorlukların üstesinden gelmek anlamına gelir. Başkalarına saygı, fikirlerin çeşitliliğine değer vermek ve fikirleri sorgulama, test etme ve iyileştirme ihtiyacını takdir etmek anlamına gelir." (ICAI, 2021, s. 8)

SORUMLULUK

Dürüstlük değerlerini korumak, aynı anda hem bireysel bir görev hem de ortak bir endişedir. Akademik bir topluluğun her üyesi - her öğrenci, personel, öğretim üyesi ve yönetici - bursunun, öğretiminin, araştırmasının ve hizmetinin bütünlüğünü korumaktan kendilerine ve birbirlerine karşı sorumludur. (ICAI, 2021, s. 9)

CESARET

Cesaret, daha çok bir karakter niteliği veya kapasitesi olmasıyla önceki temel değerlerden farklıdır. Gerçekte cesaret, korkuya rağmen kişinin değerlerine göre hareket etme kapasitesidir. (ICAI, 2021, s. 10)

13

Unmute Stop Video Participants 21 Chat 1 Share Screen Record Live Transcript Reactions Apps Leave

Type here to search 18 30°C 2-27 PM 24/05/2022

Zoom Toplantı Kayıt

Akademik Dürüstlüğün 6 Temel Değeri

DÜRÜSTLÜK

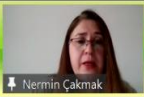

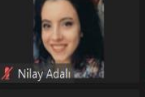

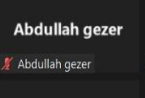

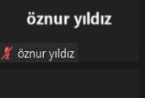
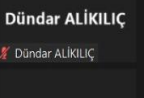

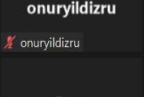
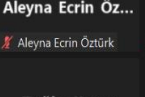
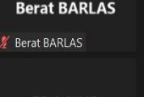
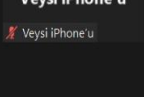
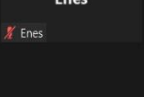

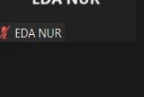
Dürüstlük, bütünlüğün vazgeçilmez temelini oluşturur ve güven, adalet, saygı ve sorumluluğun tam olarak gerçekleşmesi için ön koşuldur. (ICAI, 2021, s. 5)

GÜVEN

Birinin veya bir şeyin gerçeğine güvenme yeteneği, akademik arayışın temel direği ve akademik çalışmanın gerekli bir temelidir. (ICAI, 2021, s. 6)

ADALET

12

 Nermin Çakmak	 Gül Güvendik .	 engin baysen	 Onur SEMİZ
 Qahtan KANOU	 CEYHAN KARAKAYA	 Nilay Adalı	 KÜBRA OZAN
 Yusuf Çağırılıoğlu	 Talha KORUCU	 Abdullah gezer	 Kübra Göçüncü
 Şülenur Kalkavan	 Furkan	 öznur yıldız	 Dündar ALIKILIÇ
 Fatma Elbir	 onuryildizru	 Aleyna Ecrin Öztürk	 Berat BARLAS
 Veysi iPhone'u	 Enes	 Tuğba Koçer	 EDA NUR

Recording You are viewing Nermin Çakmak's screen View Options View

İntihal

- Ve ayrıca,

Resimler, videolar, müzik/kompozisyonlar vb. izinsiz veya uygun atıf yapılmadan üretildiğinde/kullanıldığında da intihaldir.

(Plagiarism.org, 2017)

<https://www.articlechecker.com/resource/how-to-avoid-plagiarism-while-writing-a-research-paper/>

16

Unmute Stop Video Participants 21 Chat Share Screen Record Live Transcript Reactions Apps Leave

Nermin Çakmak engin baysen Onur SEMİZ Qahtan KANOU CEYHAN KARAKAYA

Zoom Toplantı Kayıt

Bilim Etiğine Aykırı Davranışlar

- Düşünce hırsızlığı
- Akademik sahtekârlık
- Yasa ihlalleri
- Araştırma fonlarının kötü yönetimi
- Astların sömürülmesi
- Çıkar çatışması gibi...

(Resnik, 2004, ss. 11-13)

7

Nermin Çakmak Gül Güvendik . engin baysen Onur SEMİZ Qahtan KANOU CEYHAN KARAKAYA Nilay Adalı KÜBRA OZAN Yusuf Çağşirlioğlu Talha KORUCU Abdullah gezer Kübra Göçüncü Şulenur Kalkavan Furkan öznur yıldız Dündar ALİKILIÇ Fatma Elbir onuryildizru

SONUÇLAR

Atatürk Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Bilgi ve Belge Yönetimi Bölümü (BBYB) ve öğrenci topluluğumuz “Bilgi Kulübü” iş birliğiyle “Sosyal ve Beşerî Bilimlerde Araştırma, Akademik Yazım ve Etik” adlı gerçekleştirilen toplumsal duyarlılık projemiz iki oturumdan oluşmaktadır. Bu oturumlardan ilkinde Yakın Doğu Üniversitesi Atatürk Eğitim Fakültesi öğretim üyelerinden Doç. Dr. Engin BAYSEN tarafından “Sosyal ve beşerî bilimlerde bilim, toplum bilimleri ve bilimsel araştırma süreçleri” adlı bilim, sosyal bilimlerde araştırma, bilim insanında bulunması gereken özellikler, araştırma ve tezlerde araştırma yöntemleri ve etik gibi pek çok konuyu içeren kapsamlı bir sunum gerçekleştirilmiştir. İkinci oturum Doç. Dr. Engin BAYSEN’ in moderatörlüğünde Atatürk Üniversitesi Edebiyat Fakültesi BBYB öğretim üyelerinden Dr. Öğr. Üyesi Nermin ÇAKMAK tarafından gerçekleştirilen “Tezlerde akademik yazım, akademik dürüstlük ve intihal” adlı sunumda ise etik, akademik dürüstlük, akademik sahtekârlık, intihal ve önemi, intihal türleri, akademik çalışmalarda ve tezlerde intihalden kaçınma yolları gibi konular örneklerle kapsamlı bir şekilde anlatılmıştır. Her iki seminer de sosyal bilimler alanındaki yüksek lisans ve doktora öğrencilerinden yoğun ilgi görmüş ve her iki seminere de yaklaşık 60’şar katılım sağlanmıştır.

Projemizi destekleyerek önemli bir aktivite ortamı sağladığından dolayı Atatürk Üniversitesi Toplumsal Duyarlılık Projeleri Uygulama ve Araştırma Merkezi’ne teşekkür ederiz.